

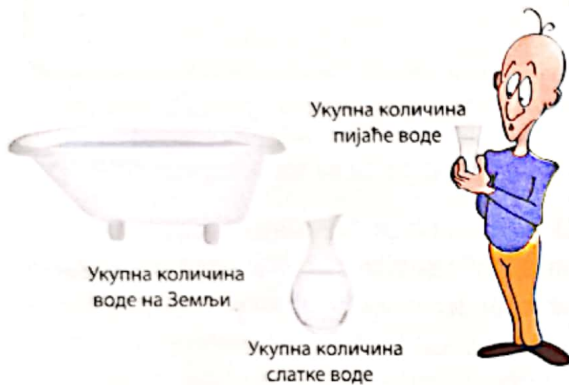

ПРИРОДНИ РЕСУРСИ – ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ

Сви природни ресурси којима располаже наша планета – вода, ваздух, земљиште, жива бића, различити облици енергије – нису нешто што може заувек трајати, нешто што се не може оштетити и исцрпсти.

Уз одређену технологију и правила одрживог коришћења већина њих може бити обновљива.

Да би разумео/-ла **ограниченост природних ресурса** и зашто је важно њихово одрживо коришћење, узми за пример пијаћу воду. Познато ти је да човек не може дуго да издржи без ње. Ако замислиш да сви облици воде на Земљи заузимају запремину једне каде за купање, онда би количина слатке воде стала у један бокал запремине 1л. У тако замишљеним количинским односима сва пијаћа вода на Земљи стала би у чашицу од пола децилитара.

Ограниченост количине питке воде

Сада сигурно можеш да замислиш какве могу бити последице расипања и загађивања воде, као и било ког облика њене еколошки неприхватљиве употребе.

Насупрот томе, свака **уштеда, пречишћавање, вишеструка употреба** исте количине воде за различите потребе јесте понашање које води опстанку, развоју и здрављу.

Неке од поступака одрживог коришћења предузимаш самостално и редовно у свакодневним ситуацијама. Оне друге мере – ширих размера, морају постати део политичких стратегија свеукупног друштвеног развоја, на државним и међународним нивоима. Јасно ти је да се заштита реке Дунав може организовати само уз законске регулативе о прекограничним водотоковима и уз сарадњу свих држава које се налазе у њеном сливу.

Ако је у питању **одрживо коришћење ваздуха** као природног ресурса, сигурно ти неће бити тешко да чешће идеш пешице или користиш бицикл уместо превозног средства које испушта загађујуће супстанце. Авионски превоз, облик транспорта који највише загађује ваздух, само је делимично еколошки прихватљив и то у случају веома далеких дестинација.

На глобалном плану, одрживо коришћење ваздуха као ресурса подразумева улагање у развој такозваних **чистих технологија*** у индустрији, саобраћају и осталим областима живота. Признаћеш да је осећај који производи чист и свеж ваздух у твојим плућима нешто за шта се вреди потрудити.

Штедљиво коришћење воде као један од циљева одрживог развоја

„Тојота пријус“ –
производ чисте технологије

Ако желимо да **сачувамо земљиште** на некој планинској падини или на обали реке, не смео уништити биљни покривач који га везује за подлогу. Квалитет плодног пољопривредног земљишта боље ћемо очувати ако примењујемо препоруке органске производње и локалне потрошње него ако производимо огромне количине хране пуне пестицида и производа разградње вештачког ђубрива.

Исте препоруке одрживог коришћења важе и за **жива бића као природни ресурс**. Не постоји оправдање да се као новогодишње дрво користи сечени четинар узет из његовог природног станишта. Зато се придржавај свих мера очувања постојеће разноврсности живог света и укључи се у активности као што су озелењавање или пружање помоћи угроженим врстама биљака и животиња.

Наравно да се не сме губити из вида и да су сви природни ресурси међусобно повезани циклусима кружења супстанце, протока енергије и промене њеног облика. Нарочиту обазривост морамо показати када је у питању коришћење хемијских супстанци које нарушавају природну равнотежу. Морамо се сви потрудити да потпуно ограничимо или бар у доброј мери смањимо употребу хемикалија и заменимо их еколошки прихватљивим средствима.

За почетак преполови количину пасте за зубе, сапуна, шампона или детерџента које користиш. Тако ћеш уштедети и новац и природне ресурсе, а одржавање хигијене не мора бити угрожено!

Енергија као природни ресурс захтева посебну пажњу. Цела наша цивилизација почива на огромним енергетским потребама. Избор извора из којих сада добијамо енергију, цена коју плаћамо у економском и еколошком смислу и њен неупоредиви значај намећу потребу за непрекидним повећавањем нивоа ефикасности производње и потрошње енергије. Сложићеш се да не би било лоше проширити сазнања о свему томе.

ОБОГАТИ СВОЈ РЕЧНИК

Чиста технологија – производња, услуга или процес који уклањају или умањују загађење.

ПОДСЕТИ СЕ

- Облици природних ресурса
 - вода
 - ваздух
 - жива бића
 - различити облици енергије
- Одрживо коришћење природних ресурса на појединачном, регионалном и глобалном нивоу

ИСТРАЖИВАЧИ

Покушај да направиш сопствене листе појединачних, регионалних и глобалних мера за одрживо коришћење неких од наведених природних ресурса. Заокружи оне које сматраш нарочито успешним и лако применљивим.
